

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи,

проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 2013р.

ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
галузі знань 0306 – Менеджмент та адміністрування
напряму 6.030301 «Менеджмент»

Програма навчальної дисципліни «Теорія соціального управління» для студентів галузі знань 0306 «Менеджмент та адміністрування» напряму підготовки 6.030301 «Менеджмент»

” ____ ” _____, 20__ р. - бс.

Розробники: Коленда Н.В. доцент кафедри менеджменту, к.е.н., доцент

Рецензент: Ющишина Л.О., доцент кафедри економіки та інноваційної діяльності, к.е.н.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри

менеджменту

(назва кафедри)

протокол № 11 від 4. 06. 2013 р.

Завідувач кафедри: _____ (Черчик Л.М.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією інституту
економіки та менеджменту**

(назва факультету (інституту))

протокол № ____ від 5.06. 2013 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету (інституту) _____ (Бегун С.І.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

**Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету**

протокол № ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни “Теорія соціального управління” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030301 «Менеджмент»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система наукових методів управління соціальною системою

Міждисциплінарні зв'язки: «Основи менеджменту», «Менеджмент», «Основи економічної теорії», «Історія економічних вчень»

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

Змістовий модуль I. Теорія та історія соціального управління

Змістовий модуль II. Система соціального управління

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Теорія соціального управління” є опанувати знання про основи теорії та практики соціального управління; про закономірності, принципи, методи, форми та механізми управління різноманітними явищами та процесами сучасного суспільства, як на мікрорівнях, так і на макрорівнях, навчити студентів раціонально проектувати управлінські відносини та здійснювати ефективні перетворювальні впливи на соціальні об'єкти та процеси, людей, які беруть у них участь, задля отримання бажаних для управлінця результатів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Теорія соціального управління” є дати студентам загальне уявлення про предмет, об'єкт та методи соціального управління як наукової галузі, про існуючу систему теоретичних знань щодо соціального управління та їхній взаємозв'язок з управлінською практикою. Важливим складником є засвоєння студентами основних категорій соціального управління, теоретичних основ управлінських концепцій, що сприятиме глибшому розумінню соціальної дійсності та управлінської діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- предмет, завдання, теоретичні та методологічні засади соціального управління як наукової галузі;
- сучасні та історичні погляди на соціальне управління;
- теоретико-методичні засади соціального управління;
- особливості перебігу соціальних процесів та управління соціальними механізмами.

вміти :

- застосовувати наукові методи до розгляду соціальних процесів та механізмів;
- розмежовувати соціальне управління та інші типи управлінської діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теорія та історія соціального управління

Тема 1. Соціальне управління як галузь наукового знання

Соціальне управління як галузь наукового знання. Предмет та об'єкт соціального управління. Структура та роль соціального управління у функціонуванні та розвитку суспільства. Місце теорії та практики соціального управління в системі управління. Міждисциплінарний характер теорії та практики соціального управління. Основні категорії теорії соціального управління. Наукові підходи до визначення соціального управління.

Тема 2. Сутність та зміст соціального управління

Сутність управління. Основні види та форми соціального управління. Суб'єкт та об'єкт соціального управління. Специфіка та особливості соціального управління. Інституціалізація теорії та практики соціального управління. Соціальне управління та самоуправління. Стихийне та свідоме управління суспільством. Класифікація видів соціального управління та їх характеристики.

Тема 3. Історія управлінської соціальної думки

Основні умови виникнення соціального управління. Основні наукові школи, теорії та концепції соціального управління (А. Сміт, Р. Оуен, Ф. Тейлор, А. Файоль, Ф. та Л. Джилберті, М. Блюмфільд, М. Вебер, Е. Мейо, А. Маслоу, Д. Макгрегор, А. Гастев). Роль економічних, соціальних, гуманістичних факторів у формуванні основ соціального управління та відповідних соціальних інститутів. Характеристика основних форм управління суспільством. Сучасні тенденції теорії та практики соціального управління.

Тема 4. Закони та принципи соціального управління

Сутність та особливості поняття законів соціального управління. Поняття соціальних законів та закономірностей. Основні закони соціального управління. Сутність поняття соціальної доктрини. Сутність, зміст та структура принципів соціального управління. Класифікація принципів соціального управління.

Тема 5. Функції соціального управління

Сутність, зміст та види основних функцій соціального управління. Циклічний характер процесу соціального управління.

Тема 6. Методи соціального управління

Методологічна база теорії та практики соціального управління. Сутність методів соціального управління. Класифікація методів соціального управління (соціальні, соціально-психологічні, економічні, організаційно-адміністративні, самоуправління). Методи всезагального управлінського впливу та безпосередньої управлінської діяльності. Методи прямого та непрямого впливу. Одноосібні та колективні методи соціального управління.

Змістовий модуль 2.

Система соціального управління

Тема 7. Сутність, зміст та структурні елементи системи управління

Сутність системного підходу в управлінні. Основні підходи до вивчення управлінських систем: конкретно-історичний, комплексний, аспектний, системний. Поняття про систему соціального управління та характеристика його підсистем та елементів. Підсистеми: структурно-функціональна, інформаційно-поведінкова, саморозвитку. Властивості системи соціального управління.

Тема 8. Управлінські відносини та діяльність

Сутність та зміст управлінських відносин. Структура і характер управлінських відносин. Види і рівні управлінських відносин.

Суб'єктно-об'єктний базис управлінських відносин. Місце та роль управлінських відносин у системі суспільних відносин. Стилі та типи управління. Формальні та неформальні управлінські відносини. Управлінські відносини централізму та самоуправління, субординації та координації, влади та підпорядкування. Управлінські відносини відповідальності, організації, дисципліни, ініціативи.

Тема 9. Соціальний контроль та ефективність управління

Сутність та зміст соціальної ефективності управління в суспільстві. Критерії та показники ефективності управління. Рівні соціальних критеріїв: загальна соціальна ефективність систем управління, спеціальна соціальна ефективність управління, конкретна соціальна ефективність управлінських зусиль. Сутність та види аналізу і оцінювання ефективності управління. Соціальний контроль за управлінською діяльністю. Комплексний характер результатів соціального управління.

Тема 10. Програми та проекти як організаційна форма цілепокладання

Сутність і зміст соціального програмування, проектування, прогнозування, моделювання, цілепокладання, соціальної координації, мотивації, контролю. Інформаційне забезпечення соціального управління. Поняття комплексної програми соціального управління.

Тема 11. Стратегічне цілепокладання та управлінське рішення

Сутність та завдання цілепокладання. Стратегічне управління. Рівні управлінської стратегії. Складники стратегічного плану. Стратегія — ресурс антикризового управління. Причини соціальних криз та способи їх подолання. Типи та види управлінських рішень. Рівні прийняття управлінських рішень (рутинний, селективний, адаптаційний, інноваційний).

Тема 12. Сучасні технології соціального управління

Сутність, зміст та структура технологій соціального управління. Форми і види технологій соціального управління. Наукова класифікація технологій соціального управління. Інформаційні технології в системі соціального управління. Інноваційні технології

3.Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік

4.Методи та засоби діагностики успішності навчання

В процесі вивчення дисципліни “Теорія соціального управління” використовують наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання ІНДЗ;
- підсумковий письмовий залік.

5.Список джерел

1. Бахрах Д. Н. Основные понятия теории социального управления / Д. Н. Бахрах. – Пермь : : Фолио, 1978. – 368 с.
2. Лебедев П. Н. Очерки теории социального управления / П. Н. Лебедев. – СПб. : Питер, 1976. – 294 с.
3. Малков В. Д. Понятие социального управления / В. Д. Малков, В. З. Веселый. – М. : ПРИОР, 1987. – 387 с.
4. Марков М. Теория социального управления / М. Марков. – М. : ИД "Вильямс", 1978. – 188 с.
5. Методологические основы социального управления / Под ред. Г. П. Давидюка. – Минск : Финансы, учет, аудит, 1977. – 96 с.
6. Омаров А. М. Социальное управление: некоторые вопросы теории и практики / А. М. Омаров. – М. : ПРИОР, 1984. – 448 с.
7. Слепенков И. М. Основы теории социального управления / И. М. Слепенков, Ю. П. Аверин. – М. : ИНФРА-М, 1990. – 316 с.
8. Социальное управление : словарь / Под ред. В. И. Добренкова, И. М. Слепенкова. – М. : Дело, 1994. – 528 с.
9. Щёкин Г. В. Теория социального управления : монография / Г. В. Щёкин. – К. : КНЕУ, 1996. – 636 с.
10. Аверин А. Н. Социальный эксперимент и его роль в управлении / А. Н. Аверин. – М. : ПРИОР, 1986. – 162 с.

11. Бабосов Е. М. Социология управления : учеб. Пособие / Е. М. Бабосов. – Минск : : Спец. лит., 2002. – 394 с.
12. Виханский О. С. Менеджмент: человек, стратегия, организация, процесс / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – М. : ИНФРА-М, 1995. – 168 с.
13. Гурне Б. Державне управління / Б. Гурне. – К. : ЦУЛ, 1993. – 530 с.
14. Жолдак В. И. Социология менеджмента физической культуры и спорта / В. И. Жолдак, С. Г. Сейранов. – М. : Дело, 2003. – 325 с.
15. Зворыкин А. А. Прикладные аспекты социального управления / А. А. Зворыкин, С. Т. Турьянов. – М. : Свет, 1983. – 433 с.
16. Зинченко Г. П. Социология для менеджеров / Г. П. Зинченко. – Ростов н/Д : Дон, 2001. – 275 с.
17. Карлоф Б. Вызов лидеров / Б. Карлоф, С. Седерберг. – М. : Лига, 1996. – 266 с.
18. Кравченко А. И. Социология менеджмента / А. И. Кравченко. – М. : Папирус, 1999. – 388 с.
19. Курбатов В. И. Социальное проектирование / В. И. Курбатов, О. В. Курбатова. – Ростов н/Д: Спец. лит., 2001. – 198 с.
20. Романов П. В. Социология менеджмента и организаций / П. В. Романов. – Ростов н/Д : Спец. лит., 2004. – 382 с.
21. Татаринова Г. Н. Управление общественными отношениями : учебник / Г. Н. Татаринова. – СПб. : Выща шк., 2004. – 490 с.
22. Товб А. С. Управление проектами: стандарты, методы, опыт / А. С. Товб, Г. Л. Ципес. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 256 с.
23. Толковый словарь по управлению. – М. : : Выща шк., 1994. – 732 с.
24. Удальцова М. В. Социология управления : учеб. пособие / М. В. Удальцова. – М. : Дело, 2002. – 344 с.
25. Удальцова М. В. Социология и психология управления : практикум / М. В. Удальцова, Л. К. Аверченко. – М. : Дело, 1999. – 268 с.